

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස්පෙළ) විභාගය - 2018

09 - ජීව විද්‍යාව- II

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

1. (A) (i) ජීවීන්ගේ දක්ෂතාව ලැබෙන ලාක්ෂණික ගුණ කීපයක් පහත දැක්වේ. එම එක් එක් ලාක්ෂණික ගුණයෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ කුමක්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

(a) වර්ධනය

ජීවීන්ගේ වියළි බරෙහි සිදුවන අප්‍රතිවර්තය වැඩිවීමයි.

1pt

(b) විකසනය

ජීවියෙකුගේ ජීවිත කාලයේදී සිදුවන අප්‍රතිවර්තය වෙනස්වීමයි.

1pt

(c) ප්‍රජනනය

විශේෂයක අඛණ්ඩ පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සඳහා නව ජනිතයින් බිහි කිරීමේ හැකියාවයි. / නිෂ්පාදනය 77 ක්ෂණිකව වන විට

1pt

(ii) ජීවීන් තුළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රධාන කාබනික සංයෝග කාණ්ඩ හතරක් ඇත. පහත සඳහන් එක එකෙහි බහුල ව ම හමුවන ප්‍රධාන කාබනික සංයෝග කාණ්ඩය සඳහන් කරන්න.

(a) බිත්තර සුදුමදය

: ප්‍රෝටීන

1pt

(b) පොල්කිරි

: ලිපිඩ

1pt

(c) ප්‍රාථමික සෛල බිත්ති

: කාබොහයිඩ්‍රේට්

1pt

(d) ස්ක්වර්මයා සිනි නැංවුම

: කාබොහයිඩ්‍රේට්

1pt

(iii) පහත සඳහන් ජීව හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිත කරනු ලබන රසායනාගාර පරීක්ෂාවක් බැගින් නම් කරන්න.

(a) බිත්තර සුදුමදයේ ඇති ප්‍රධාන කාබනික සංයෝග කාණ්ඩය

බයිසුරට් පරීක්ෂාව

1pt

(b) පොල්කිරිවල ඇති ප්‍රධාන කාබනික සංයෝග කාණ්ඩය

සුඩැන් III

1pt

(c) ක්ලෝරෝෆිටාවල ප්‍රධාන සංචිත ද්‍රව්‍යය

අයඩින් පරීක්ෂාව

1pt

(d) ඔක්සිකාරක සිනි

බෙනඩික්ට් පරීක්ෂාව

1pt

(B) (i) කෘමි පරමාණු සංඛ්‍යාව අනුව මොනොසැකරයිඩ ගණයේ නම් කර ඒ එක එකක් සඳහා නිදසුනක් බැගින් දෙන්න.

මොනොසැකරයිඩය

නිදසුන

(a) ට්‍රයෝස	ග්ලිසරල්ඩිහයිඩ්	1+1pt
(b) ටෙට්‍රෝස	එරිත්‍රෝස්	1+1pt
(c) පෙන්ටෝස	රයිබෝස්/ රිබ්සුලෝස්/ ඩිඔක්සිරයිබෝස්	1+1pt
(d) හෙක්සෝස	ග්ලුකෝස්/ ෆ්රක්ටෝස්/ගැලැක්ටෝස්	1+1pt

නිදසුන? ඔබගේ පිටපත

(ii) ඩයිසැකරයිඩයක් යනු කුමක් ද?

මොනොසැකරයිඩ දෙකක් ග්ලයිකොසයිඩික බන්ධනයකින් බැඳී සාදන (සීනි) අණුවකි.

1pt

(iii) (a) පියලු ම මොනොසැකරයිඩවලට සහ සමහර ඩයිසැකරයිඩවලට පොදු ගුණාංගය සඳහන් කරන්න.

ඔක්සිහාරක ස්වභාවය

1pt

(b) ඉහත (iii) (a) ට පිළිතුර ලෙස සඳහන් කළ ගුණාංගය සහිත සීනි හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිත කරනු ලබන සරල විද්‍යාගාර පරීක්ෂාවක් විස්තර කරන්න.

- ජලීය සීනි ද්‍රාවනයක් ලබා ගෙන
- බෙනඩික් ද්‍රාවනයෙන් සම පරිමාවක් දමා මිශ්‍රකර ^(ගෘහිත)
- (ජල තාපකයක් තුළ) නටවන්න. / හිරිමි / හිරිමි
- ගඩොල් රතු අවක්ෂේපයක් ඇති වේ.

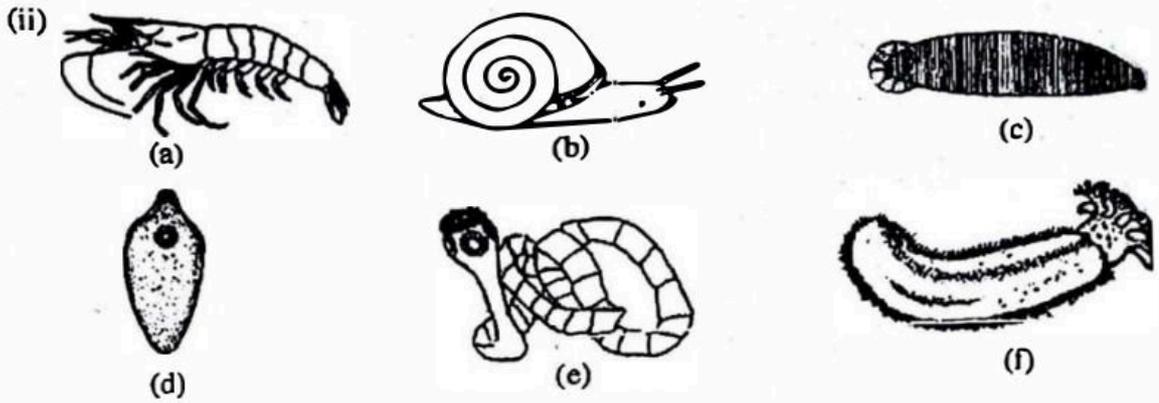
4pts

(C) (i) සනාල පටක දරන, බීජ නොදරන, සමබීජාණුක ශාක දෙකක ගණ නාම සඳහන් කරන්න.

- *Nephrolepis*
- *Lycopodium*

විද්‍යාගාර නිරීක්ෂණ
සාපේක්ෂ ප්‍රදා

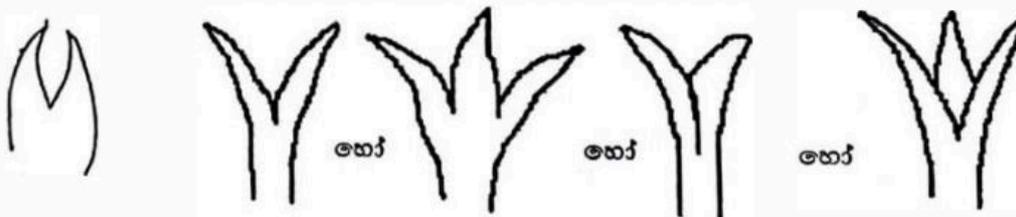
2pts

ඉහත (a) - (f) රූප සටහන්වල දක්වා ඇති සතුන් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා සුදුසු අංක සහ අක්ෂර භාවිත කර පහත දී ඇති දෙබෙදුම් සුවිධ පුරවන්න.

(1) ග්‍රාහිකා ඇත.	5	1pt
ග්‍රාහිකා නැත.	2	1pt
(2) වූෂකර ඇත.	3	1pt
වූෂකර නැත.	a	1pt
(3) අංකුශ ඇත.	e	1pt
අංකුශ නැත.	4	1pt
(4) ඛණ්ඩනය වූ දේහය	c	1pt
ඛණ්ඩනය නො වූ දේහය	d	1pt
(5) විශාල පාදයක් තිබීම	b	1pt
විශාල පාදයක් නො තිබීම	f	1pt

(iii) පැයැඬිල්ලන් වැනි සමහර එකසිනොඩර්මේටාවන්ට පෙට්සලේරියා යන නමින් හඳුන්වනු වනු ඇත. පෙට්සලේරියාවක බාහිර පෙනුම අඳින්න.

1pt

(iv) එකසිනොඩර්මේටා වංශයේ පෙට්සලේරියා නොමැති වර්ග දෙකක් නම් කරන්න.

• ඔපියුරොසිඩියා, හොලොතුරොසිඩියා, ක්‍රිනොසිඩියා **මිනුම 2ක් 2pts**

some no English ok

එකතුව 40 x ලකුණු 2 ½ = මුළු ලකුණු 100

2. (A) (i) පිලෙන්නට්ටොවන් සහ පැහලි පඤ්චන් හැර, අසම්පූර්ණ ආහාර මාර්ගයක් දරන සතුන් ඇතුළත් වර්ගයක් නම් කරන්න.

මැලියුරොයිටියා

1pt

(ii) (a) රේත්‍රිකාව යනු කුමක් ද?

සමහර මොලස්කාවන්ගේ මුඛයේ/ මුඛ කුහරයේ ඇති කුඩා දත් සහිත (කයිටිනීම්) ව්‍යුහයකි/ පටියකි

1pt

(b) රේත්‍රිකාවේ ප්‍රයෝජනය කුමක් ද?

ආහාර පුරාගැනීම / ජීවිතය

1pt

(iii) (a) සමහර ශාක කෘමිහක්ෂක වන්නේ ඇයි?

(තමන්ට අවශ්‍ය) නයිට්‍රජන් ලබාගැනීම සඳහා

1pt

(b) කෘමිහක්ෂක ජලජ ශාකයක ගණ නාමය සඳහන් කරන්න.

Utricularia

නිද්‍රාගත ශාකය

1pt

(iv) (a) ඛනිජ සිට මිනිසාගේ ගර්භ දක්වා වාතය ගමන් ගන්නා මාර්ගය නිවැරදි අනුපිළිවෙලින් ලියන්න.

නාස්විවර, නාස්කුහරය, මුසනිකාව, ස්වරාලය, ස්වාසනාලය, ස්වාසනාලිකා, අනුස්වාසනාලිකා/ගර්භිකප්‍රණාලය

(ගර්භ)

1pt

(b) මිනිස් ශ්වසන මාර්ගයේ ඇති කලස් සෛලවල කෘත්‍යය කුමක් ද?

ශ්ලේෂ්මල ස්‍රාවය කිරීම

1pt

(v) (a) ශ්වසන චක්‍රය යනු කුමක් ද?

විභව චක්‍රය

එක් ආශ්වාසයක්, එක් ප්‍රශ්වාසයක් සහ විරාමය/ ප්‍රශ්වාසයකින් පසුව ඊළඟ ආශ්වාසය ආරම්භ වනතුරු අවධියයි

1pt

(b) විවේකීව සිටින විට නිරෝගී පරිණත මිනිසෙකුගේ එක් සාමාන්‍ය ශ්වසන චක්‍රයකදී ශ්වසන පද්ධතියට ඇතුළු වන වාත පරිමාව කොපමණ ද?

450 ml / 500ml / cm³

0.45L / 0.5L

0.45 / 0.5 dm³

dl

1pt

(B) (i) (a) මූල සැදීමේදී සිදුවන අතිපරිශ්‍රාවණය යනුවෙන් අදහස් කෙරෙනුයේ කුමක් ද?

අධික පීඩනයක් යටතේ ගුවිෂ්කාවේ සිට බෝමන් ප්‍රාවරය තුළට රුධිරය පෙරියාම
1pt

(b) මිනිස් වෘක්කාණුවේ කුහරය තුළට ස්‍රාවය කරනු ලබන අයනයක් නම් කරන්න.

$H^+ / K^+ / NH_4^+$ 1pt

(ii) මූල සැදීමට අමතර ව මිනිස් වෘක්කයේ කාර්යයන් තුනක් සඳහන් කරන්න.

- ආසුනි විධානය/ රුධිරයේ නියත ආසුනි පීඩනයක් පවත්වාගැනීම
- රුධිර pH යාමනය
- හෝමෝන/ එරිත්‍රොපොයිටින් ස්‍රාවය / රුධිරයේ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම
- රුධිර පීඩනය පවත්වා ගැනීම / රුධිර පීඩනය වැඩි කිරීම
- රුධිර පරිමාව පවත්වා ගැනීම / රුධිර පරිමාව වැඩි කිරීම

මනුෂ්‍ය 3ක් 3pts

(iii) මිනිසාගේ තාපයාමනය සඳහා දායක වන හමේ ප්‍රතිග්‍රාහක නම් කරන්න.

- රසිනි දේහාණු
- කුවුස් අන්තඛල්ම
- නිදහස් ස්නායු අන්ත

3 වැනි පිටුවේ පිටු කොටස

3pts

(iv) (a) මිනිස් අක්මාවේ කාර්යමය ඒකකය කුමක් ද?

(අක්මා) අනුඛණ්ඩිකා

1pt

(b) මිනිස් අක්මාවේ සමස්තීක කාර්යයන් හතරක් සඳහන් කරන්න.

1. රුධිර ජලකෝෂ මට්ටම යාමනය / නිවැරදි කිරීම
2. ලිපිඩ ප්‍රමාණය යාමනය / නිවැරදි කිරීම
3. අත්‍යාවශ්‍ය නොවන ඇමයිනෝ අම්ල සංශ්ලේෂණය
4. විෂභරණය
5. තාපය නිෂ්පාදනය
6. (පීංගික) හෝමෝන බිඳ හෙලීම / ඉවත් කිරීම
7. හිමොග්ලොබින් බිඳ හෙලීම / ඉවත් කිරීම
8. රුධිරය සංචිත කිරීම
9. විටමින් (A,D,E,K) සංචිත කිරීම
10. රුධිර ප්‍රෝටීන සංශ්ලේෂණය / නිවැරදි කිරීම
11. කොලෙස්ටරෝල් සංශ්ලේෂණය
12. යුරියා නිපදවීම / නිවැරදි කිරීම

මනුෂ්‍ය 4pts

(v) (a) නිපුරෝනවල අක්‍රීය පටල විභවය සඳහා දායක වන සාධක තුන මොනවා ද?

- සෛලය තුළ හා පිටත ඇති විශේෂිත අයනවල සාන්ද්‍රණ වෙනස්කම්
- Na^+ හා K^+ සඳහා ජලාස්ම පටලය දක්වන වරණීය පාරගමාතාව
- Na^+, K^+ පොම්පය *නැවැත් නොවැඩේ නොවේ*

3pts

(b) කථනය සඳහා අවශ්‍ය ජෛවවල වලනය පාලනය කරනු ලබන්නේ මිනිස් මස්තිෂකයේ කුමන බණ්ඩිතාව මගින් ද?

ලලාට බණ්ඩිතාව

1pt

(C) (i) (a) ශාරීරමෝනනයක් යනු කුමක් ද?

- අන්තරාසර්ග ග්‍රන්ථිවලින් රුධිරයට නිදහස් කරන / ප්‍රාචය කරන
- දුරස්ථ අවයවවල ක්‍රියාකාරිත්වය/ කායික විද්‍යාව වෙනස්කරන රසායනිකයකි/ *අනෙකුත්* රසායනික පණිවිඩකාරකයකි.

2pts

(b) ADH ප්‍රියා කරන්නේ මිනිසාගේ වෘක්ක නාලිකාවල කොතැන්හි ද?

- විදුර සංවලිත නාලිකාව
- සංග්‍රාහක ප්‍රණාලය

2pts

(ii) ස්නායුක සමායෝජනය සහ අන්තරාසර්ගී සමායෝජනය අතර ඇති ප්‍රධාන වෙනස්කම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.

• ස්නායුක සමායෝජනයේ මාර්ගය නිශ්චිතයි	• අන්තරාසර්ගී සමායෝජනයේදී මාර්ගය නිශ්චිත නොවේ
• ස්නායුක සමායෝජනය රසායනික හා විද්‍යුත් වේ	• අන්තරාසර්ගී සමායෝජනය රසායනික වේ
• ස්නායුක සමායෝජනය වේගවත්ය/ ස්නායුක සමායෝජනයේදී ප්‍රතිචාර වේගවත්ය	• අන්තරාසර්ගී සමායෝජනය සෙමෙන් සිදුවේ/ අන්තරාසර්ගී සමායෝජනයේදී ප්‍රතිචාරය සෙමෙන් සිදුවේ.
• ස්නායුක සමායෝජනයේදී ප්‍රතිචාර ස්ථානීයයි	• අන්තරාසර්ගී සමායෝජනය ප්‍රතිචාර විසර්තයි

අන්තරාසර්ගී සමායෝජනය සෙමෙන් සිදුවේ

* (ලකුණු ලබාගැනීම සඳහා සමායෝජන දෙකේම තත්වයන් ලිවිය යුතුය.)

මනුෂ්‍ය 2pts

(iii) (a) මිනිස් සැකිල්ලේ සමහර අස්ථි කුළ පිහිටන කෝටරක යන්ත්‍රවේදීන් හැඳින්වෙන්නේ මොනවා දැයි පෙන්වන්නේ විස්තර කරන්න.

පක්ෂමධර ශල්‍යමල පටලයකින් ආස්තරණය වී ඇති වාතය පිරි කුටීර/
මධි/අවකාශ

1pt

(b) මිනිස් කපාලය නැතිම සඳහා දායක නො වන, කෝටරක සහිත අස්ථියක් නම් කරන්න.

උර්ධව හනුව/ උර්ධව හනුකාස්ථිය

1pt

(iv) කෝටරකවල කෘත්‍ය දෙකක් සඳහන් කරන්න.

- කටහඬ අනුනාද වීම
- මුහුණේ/ කපාලයේ/ හිස්කබලේ අස්ථිවල බර අඩුකිරීම
- කශේරුවේ ඉහළ කෙළවර මත හිස් කබල/ හිස පහසුවෙන් තුලනය කිරීම

මිනැම 2ක් 2pts

(v) මිනිස් අධෝහනුවේ දක්නට ලැබෙන ප්‍රසර දෙක නම් කර ඒ එක එකෙහි කාර්යය සඳහන් කරන්න.

ප්‍රසරය	කාර්යය
• සන්ධාන අග්‍ර ප්‍රසරය • තුණ්ඩාකාර ප්‍රසරය	• ශංඛක අස්ථිය සමග සන්ධානවීමට • ලේශි/භා බන්ධනී සම්බන්ධවීමට පෘෂ්ඨ සපයයි.

(2+2) pts

එකතුව 40 x ලකුණු 2 1/2 = මුළු ලකුණු 100

3. (A) (i) මිනිස් හෘදයේ ගතිකරය පිහිටන ස්ථානය සඳහන් කරන්න.

දකුණු කර්ණිකා ඩික්කියේ/ මයෝකාඩියමේ උත්තර මහා ශිරා විවෘත වන ස්ථානය ආසන්නයේ

1pt

(ii) මහා ධමනියෙන් ප්‍රථමයෙන් ම පැන නගින ධමනි නම් කර ඒවායින් රුධිරය සැපයෙන්නේ කුමන ව්‍යුහයට ද යන්න සඳහන් කරන්න.

ධමනි	ව්‍යුහය
• කිරීටක ධමනි	• හෘදය

2pts

(iii) මිනිසාගේ නියත දේහ උෂ්ණත්වයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා රුධිර සංසරණ පද්ධතිය දායක වන්නේ කෙසේදැයි සඳහන් කරන්න.

- සක්‍රීය පටකවල සිට තාපය පරිවහනය කිරීම
- සමේ රුධිර වාහිනී සංකුචනය හා විස්ථාරණය කිරීම

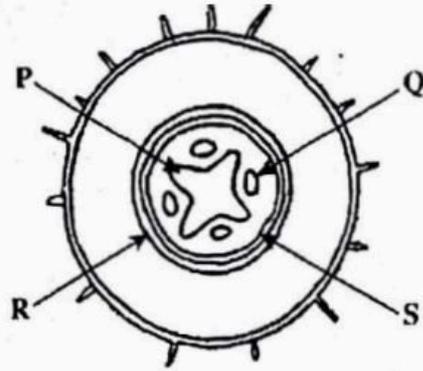
2pts

(iv) ABO රුධිර ගණ සහ Rh සාධකය සලකමින් පහත සඳහන් පුද්ගලයින්ගේ රුධිර ගණ සඳහන් කරන්න.

සාර්ව දායකයා O⁻
සාර්ව ප්‍රතිග්‍රාහකයා AB⁺

2pts

(B)

(i) ඉහත රූප සටහනේ දැක්වෙන ව්‍යුහය හඳුනාගන්න.

ප්‍රාථමික ද්විබීජ මූලක හරස්කඩ

1pt

(ii) (a) ඉහත රූප සටහනේ P, Q, R සහ S ලෙස සඳහන් කර ඇති පටක නම් කරන්න.

P (ප්‍රාථමික) ශෛලම

Q (ප්‍රාථමික) ජලෝයම

*දිනේෂ සාමාන්‍ය ද්‍රව්‍යයක් ඇතිවේ
no water*

R අන්තස්චර්මය

S පරිවක්‍රය

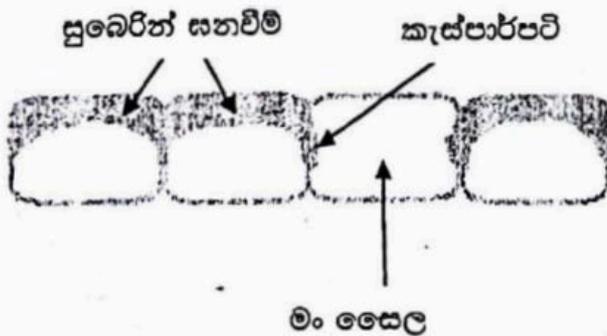
4pts

(b) සැරිසරීන්වලින් වර්ණ ගැන්වූ විට රතු පැහැයෙන් දිස් වන්නේ ඉහත රූප සටහනේ කුමන පටකය ද?

ශෛලම / P

1pt

(iii) පරිණත වූ අවස්ථාවේ ඇති R පටකයේ සෛල කීපයක් ඇද නම් කරන්න.

32 ok

රූප සටහන 1pt

නම් කිරීම 1pt බැගින් (1x3)

4pts

(iv) ඔයොගයිටාවලට වඩා භෞමික වාසස්ථානවල සාර්ථක වීම සඳහා විවෘතවීර්ෂක ශාක දරන ලක්ෂණ මොනවා ද?

- හොඳින් විහේදනය වූ මූල, කඳ හා පත්‍ර තිබීම
- සෛලම හා ජලෝයම/ සනාල පටක තිබීම *හොඳින් විහේදනය වීම*
- බීජ තිබීම
- (ද්විභූණ) බීජානුශාකය ප්‍රමුඛ වීම
- (පත්‍ර වැනි වායව කොටස් මත) උච්චර්මයක් තිබීම
- සංජේවනය/ ප්‍රජනනය සඳහා බාහිර ජලය අවශ්‍ය නොවීම

ඕනෑම 5ක් 5p

(v) අහිමන ලක්ෂණ සහිත ශාක ප්‍රචාරණය කිරීමට අමතර ව ශාක පටක රෝපණයේ ඇති වෙනස් ප්‍රයෝජන කුණක් සඳහන් කරන්න.

- අධිහීන තත්ව යටතේ ජනක ජලාස්ම සංරක්ෂණය
- ජාන ප්‍රතිසංයෝජිත ශාක නිපදවා ගැනීම / ප්‍රවේශනව බිත්තිහරු නැ
- ජීවගුණ ශාක ලබාගැනීම
- නිරෝගී ශාක ලබාගැනීම

ඕනෑම 3p

(C) (i) මෙහිලින් බහු මගින් වර්ණ ගන්වන ලද බැක්ටීරියා අද්‍රව්‍යක් ආලෝක අන්වීක්ෂයේ අධි බලය යටතේ පරීක්ෂා කිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණ කුමක් ද?

(මූලික) හැඩය නිරීක්ෂණය කිරීමට

1p

(ii) (a) පහත දී ඇති A-D රූප සටහන්වලින් දක්වා ඇති කොකුසවල සෛල සැකසීම් ආකාර නම් කරන්න.

A *කොකුස*

B *වකුෂ්ක/ ටෙට්‍රාඩ් / සේවා භාණ්ඩ*

C *ස්ට්‍රේප්ටොකොකුස (කොකුස)*

D *ස්ට්‍රැගිලොකොකුස / භාණ්ඩ*

4pts

(b) බැසිලසවල ඇති සෛල සැකසීම් ආකාර දෙක මොනවා ද?

- ඩීප්ලො බැසිලස
- ස්ට්‍රේප්ටොබැසිලස

2pts

(iii) (a) ප්‍රියෝන යනු මොනවා ද?

ආසාදක ප්‍රෝටීනමය අංශු

1p

b) විශාලතම- විශාලතම ස්ථරයේ ස්වභාවිකවම පවතින

- අවයව/ පටක බද්ධ කිරීමේදී
- (ආසාදිත) රුධිරය පාරවිලනයේදී

2pts

(iv) දේහයේ සාමාන්‍ය ප්‍රතිරෝධය අඩු වූ විට මිනිසාගේ සාමාන්‍ය ක්ෂුද්‍රී විසරණයේ පිටින සමහර ක්ෂුද්‍රී වින් ව්‍යාධිජනක විය හැකි ය. එවැනි ක්ෂුද්‍රී වින් හඳුන්වනු ලබන්නේ කුමන නමින් ද?

අවස්ථාවාදී ව්‍යාධිජනකයන්

1pt

(v) ක්ෂුද්‍රී වින් ආසාදනවලට එරෙහිව මිනිස් දේහයේ සාමාන්‍ය ප්‍රතිරෝධය අඩුවීමට හේතු හතරක් දෙන්න.

1. අධික වෙහෙස
2. දීර්ඝකාලීන ව ප්‍රතිජීවක භාවිතය
3. ප්‍රතිශක්ති මර්ධන ඖෂධ භාවිතය
4. ආතතිය
5. මන්දපෝෂණය
6. මන්දව්‍යා භාවිතය

මනුෂ්‍ය 4pts

40 x ලකුණු 2 1/2 = මුළු ලකුණු 100

4. (A) (i) (a) කලලබන්ධය යනු කුමක් ද?

- මව හා හුණය අතර ඇතිවන, (ප්‍රධාන වශයෙන්) (මව හා හුණය අතර) ශ්‍රී ද්‍රව්‍ය හුවමාරුවට සැකසුණු ව්‍යුහයකි.

1 pts

(b) මානවයින්ගේ දක්නට ලැබෙන කලලබන්ධ ආකාරය කුමක් ද?

පහතයිලි අලිත්ථකෝරියම් (කලල බන්ධය)

1pt

(ii) (a) කලලබන්ධය හරහා මවගේ සිට හුණයටත් හුණයේ සිට මවටත් ගමන් කරන ද්‍රව්‍යයක් නම් කරන්න.
ජලය (H₂O) / ග්ලූකෝස් / ඔක්සිජන්

1pt

(b) කලලබන්ධය හරහා මවගෙන් හුණයට ගමන් කළ හැකි වයිරසයක් නම් කරන්න.

හෙපටයිටිස් B / රුබෙල්ලා / HIV

මනුෂ්‍ය 1pt

(iii) (a) මානව කලලබන්ධයෙන් පමණක් සුවය වන හෝර්මෝනයක් නම් කරන්න.

- මානව කලලබන්ධ ලැක්ටෝජන්/hCG (මානව - කෝරියොනික් ගොනාඩොට්‍රොපික්) ඔනෑම 1pt
hPL

(b) මව සහ පුරුණය අතර ද්‍රව්‍ය හුවමාරු කිරීම සහ හෝර්මෝන සුවය කිරීම හැර කලලබන්ධය මගින් ඉටු කරනු ලබන කාර්යයන් දෙකක් සඳහන් කරන්න.

- පුරුණය මවට සම්බන්ධ කිරීම.
- Rh සාධකවලට අදාළව (ච්චනය වූ රුධිර ගත නිසා) රුධිර කැටි ගැසීම වැළැක්වීම
- මාතෘ සංසරණයේ සාපේක්ෂ ලෙස අධික රුධිර පීඩනයෙන් පුරුණය ආරක්ෂා කිරීම
- සමහර ද්‍රව්‍යවලට බාධකයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම
- ප්‍රොජෙස්ටරෝන් නිපදවීම / නිෂ්පාදනය / නිෂ්පාදනය ඔනෑම 2pts

(iv) (a) ක්ෂීරණය යනු කුමක් ද?

- කිරි නිපදවීම හා කිරි මුදාහැරීම/ විසර්ජනය / නිෂ්පාදනය 1pt

(b) ක්ෂීරණයට කෙලින් ම දායක වන හෝර්මෝන දෙකක් නම් කරන්න.

- ප්‍රෝලැක්ටින් ප්‍රොක්ටිල් නිෂ්පාදනය
- ඔක්සිටෝසින් oestrogen 2pts

(v) ආර්තවහරණයට හේතුව කුමක් ද?

ඩිම්බකෝෂ, FSH හා LH වලට දක්වන සංවේදීතාවය අඩු වීම 1pt

(B) (i) සුන්‍යාභේදිත සෛලයක ඔක්සිකාරක පොස්පොරයිලීකරණය සිදුවන්නේ කොතැන්හි ද?

මයිටොකොන්ඩ්‍රියමේ ඇතුළු පටලය / මීයර 1pt

(ii) සුන්‍යාභේදිත සෛලයක ඔක්සිකාරක පොස්පොරයිලීකරණයේ සිදුවීම් සඳහන් කරන්න.

- ඔක්සිහරණය වූ සහඵන්සයිම ඔක්සිකරණය වීම / $FADH_2$ / $NADH$ නිෂ්පාදනය
- ATP නිපදවීම / ADP, ATP බවට පත්වීම
- අණුක ඔක්සිජන් මගින් ^{electron} ඔක්සිජන ප්‍රතිග්‍රහනය කර,
- ජලය සෑදීම
- ඉලෙක්ට්‍රෝන, ඉලෙක්ට්‍රෝන වාහක ඔස්සේ පරිවහනය 5pts

(iii) DNA ප්‍රතිවලික වීමේදී සහභාගි වන එන්සයිම තුනක් නම් කර ඒ එක එකෙහි කාර්යයන් බැගින් සඳහන් කරන්න.

එන්සයිමය

කාර්යය

(DNA) හේලිකේස්

DNA (ද්විත්ව හෙලිකේස්) දිග හැරීම / unzipping of DNA

3pts
හෙලිකේස්

DNA පොලිමරේස්

නව / අනුපුරකදී DNA දාමයක් නිපදවීම / බහු අවයවීකරණය

(DNA) ලිගේස්

DNA බන්ධ / කොටස් සම්බන්ධ කිරීම

හොඳයි
3pts

(iv) බෝග ආරක්ෂණය සඳහා කෘෂිකාර්මික බෝගවලට ජාන විකරණය මගින් හඳුන්වා දී ඇති ලක්ෂණ තුනක් සඳහන් කරන්න.

1. පලිබෝධ ප්‍රතිරෝධීතාවය

2. දේශගුණයට ඔරොත්තු දීම / *නියම / ආරක්ෂාව සහතික*

3. රෝග ප්‍රතිරෝධීතාවය

3pts

4. *අනෙකුත් ප්‍රතිරෝධීතාව*

(i) පරිසර විද්‍යාව අධ්‍යයනය කිරීම වැදගත් වන්නේ මන් ද?

- වර්තමාන මිනිසා බෙහෝ පරිසර ගැටළුවලට මුහුණ පා සිටී
- ඒවා දිනෙන් දින වැඩිවන / වර්ධනය වන අතර
- වඩාත් සංකීර්ණ වෙමින් පවතී
- මේවා සඳහා කාර්යක්ෂම යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට
- හා සුදුසු ප්‍රතිකර්ම සිදු කිරීමට

5pts

(ii) මුල් ස්ථානවල සිදු කෙරෙන සංරක්ෂණය යනු කුමක් ද?

- ස්වභාවික පරිසරයේදී වාසස්ථානයේදී ජීව විශේෂ ආරක්ෂා කර
- ඔවුන්ගේ ප්‍රජනනය පහසු කිරීම

2pts

(iii) ජාතික රක්ෂිත පිහිටුවීමට අමතර ව මුල් ස්ථානවල සිදු කෙරෙන සංරක්ෂණ ක්‍රම තුනක් සඳහන් කරන්න.

- පාරම්පරික ගෙවතු
- අභය භූමි (පිහිටුවීම)
- ජීවීන් ස්වභාවික වාසස්ථානවලට / පරිසරයට නැවත හඳුන්වා දීම

3pts

(iv) රැමසා සම්මුතිය යනු කුමක් ද?

අන්තර්ජාතික වශයෙන් වැදගත්වන කෙත් බිම්විශේෂයෙන්ම ජලජ පසම් වාසස්ථාන සංරක්ෂණය (පිළිබඳ සම්මුතිය)

2 pts

(v) ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ දෙසින් පිහිටි රැමසා භූමි දෙකක් නම් කරන්න.

- ආනවිලුන්දාව (වැව) අභයභූමිය / *abeynaya*
- වාන්කාලෙයි අභයභූමිය / *vanakalaya*
- විල්පත්තු ජාතික වනෝද්‍යානය

ඕනෑම 2pts

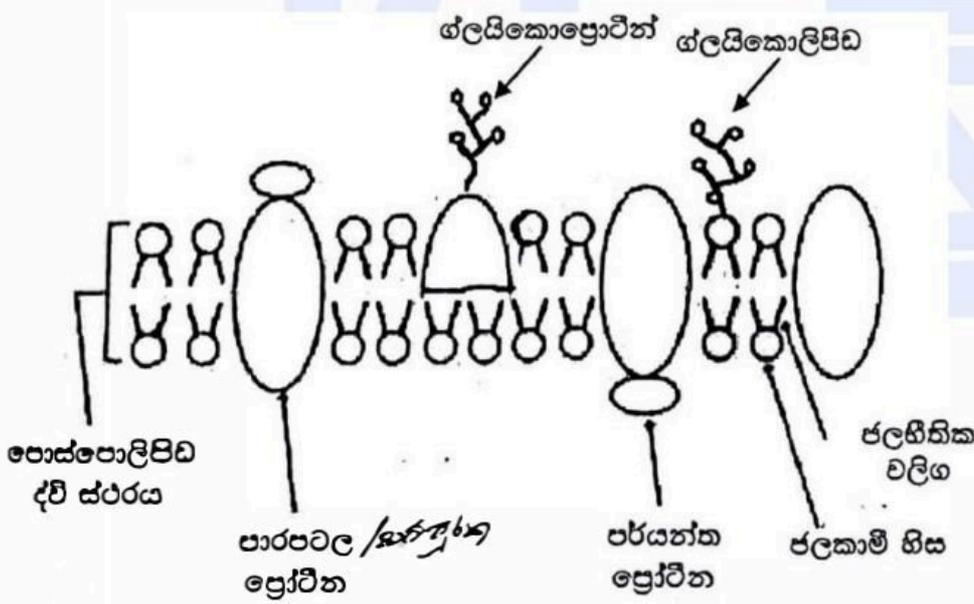
40 x ලකුණු 2 ½ = මුළු ලකුණු 100

5. a) ජලාස්ම පටලයේ ව්‍යුහය විස්තර කරන්න.

01. (ජලාස්ම පටලයේ)තරල විචිත්‍ර ආකෘතියේ
02. පොස්පොලිපිඩ හා ප්‍රෝටීන අඩංගු වේ.
03. පොස්පොලිපිඩ තරලමය ද්විස්ථරයක්/ ස්ථර දෙකක් ඇතිකරයි
04. ඒවායේ පිටතට ජලකාමී හිසක්
05. ඇතුළතට ජලහීනික වලිගත් ඇත.
06. සමහර ප්‍රෝටීන සම්පූර්ණයෙන්ම සහ
07. සමහර ඒවා අඩවශයෙන්
08. මෙම තරලමය පූරකයේ හිලී ඇත.
09. ඒවා පාරපටල ප්‍රෝටීන නම් වේ. /පාරපටල ප්‍රෝටීන / පාරපටල
10. (සමහර) ප්‍රෝටීන (ලිහිල්ව) පටලයට බැඳී ඇත. +
11. ඒවා පර්යන්ත ප්‍රෝටීන නම් වේ.
12. (සමහර) (කෙටි) සීනි අනු (දම)/ ඔලිගොසැකරයිඩ/ පොලිසැකරයිඩ / (කෙටි හා දිගු ?) ආශ්‍රිතව පවතී
13. ප්‍රෝටීනවල මතුපිට පෘෂ්ඨයට සවිවි
14. ග්ලයිකො ප්‍රෝටීන සහ
15. පොස්පොලිපිඩවලට සවි වී
16. ග්ලයිකොලිපිඩ සාදයි

16 x 04 = ලකුණු 64

රූප සටහන සම්පූර්ණයෙන් නම් කළ නිවැරදි රූප සටහනට = 07
 අර්ධ වශයෙන් නම් කළ නිවැරදි රූප සටහන = 03
 නම් නොකළ රූප සටහන = 00
 රූප සටහන = 07
 මුළු ලකුණු = 71

නිතර Point ගතවන පරිදි ලකුණු

b) අක්ෂනයක ජලාස්ම පටලයේ ස්නායු ආවේගයක් ජනනය වන ආකාරය සහ එය මයලිනීභූත නොවන අක්ෂනයක් ඔස්සේ සන්නයනය වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

01. අක්‍රිය තත්වයේදී/ ආවේගයක් ගමන් නොකරන අවස්ථාවේදී අක්ෂන පටලය/ අක්ෂන ජලාස්ම පටලය ධ්‍රැවණය (ධ්‍රැවීකෘත) වී ඇත.
02. අක්ෂන පටලයේ පිටත ධන ලෙස (+) ද
03. ඇතුළත සෘණ (-) ලෙස ද ආරෝපනය වී ඇත.
04. දේහලිය උත්තේජනයක් සැපයූ විට,
05. අක්ෂනයේ පිටත සිට ඇතුළතට/ බහිස්සෙලිය තරලයේ සිට අන්ත:සෙලිය තරලයට Na^+ ගැලීම/ සාන්ද්‍රය ඇතුළතට සිදුවේ.
06. ඉන්පසු සෙලයේ ඇතුළත සිට පිටතට/ අන්ත:සෙලිය තරලයේ සිට බහිස්සෙලිය තරලයට K^+ ගැලීම/ සාන්ද්‍රය පිටතට සිදුවේ.
07. එවිට උත්තේජය සිදුවූ ස්ථානයේ ක්‍රියා විභවයක් නිපදවීම/ අක්ෂන (ජලාස්ම) පටලය විධ්‍රැවනය වීම සිදුවී
08. ධ්‍රැවීයතාවය ප්‍රත්‍යාවර්ත වේ.
09. පටලයෙන් පිටත (-) ලෙස ආරෝපණය වේ.
10. පටලයේ ඇතුළත (+) ලෙස ආරෝපණය වේ.
11. පටලයේ මෙම ස්ථානයට වහාම ඉදිරියෙන් තවම අක්‍රිය තත්වයේ ඇත/ පිටත + ලෙස ආරෝපණය වී සහ ඇතුළත - ලෙස ආරෝපණය වී ඇත.
12. ක්‍රියා විභවය නිපද වූ ස්ථානය සහ ඉදිරියෙන් ඇති ස්ථානය අතර (විද්‍යුත්) විභව වෙනසක් ඇතිවේ.
13. මෙම විභව වෙනස නිසා ආපසු ධාරා ගැලීම (Eddy Current)/ ස්ථානීය විද්‍යුත් පරිපථ ඇතිවේ.
14. ඒ, ක්‍රියා විභවය ඇතිවූ ස්ථානයේ සිට ක්‍රියා විභවයක් ඇති ප්‍රදේශයට වහාම ඉදිරියෙන් ඇති ප්‍රදේශයට
15. බහිස් සෙලිය තරලය තුළින් හා
16. අන්ත:සෙලිය තරලය තුළින්.
17. මෙම ආපසු ධාරා ගැලීම (Eddy Current)/ ස්ථානීය(විද්‍යුත්) පරිපථ (අවසානයේදී ජලාස්ම පටලය තුළින් ගමන් කරන අතර
18. ක්‍රියා විභවය ඉදිරියට (ස්නායු ආවේගයක් ලෙස) ගමන් කරයි.
19. (Eddy Current)/ ස්ථානීය විද්‍යුත් පරිපථ ඇති වුවද ක්‍රියා විභවය ප්‍රතිවර්ත දිශාවට හට නොගනී.
20. ඒ, ක්‍රියා විභවයක් හටගත් වහාම තවත් ක්‍රියා විභවයක් ඇතිනොවන නිසාය./ අනස්සව කාලයක් තිබීම නිසාය.

20 x 04 = 80
71
 මුළු ලකුණු 151
 පෙරිම ලකුණු 150

6. a) ශාකවල ලිංගික පුජනනයේ සහ අලිංගික පුජනනයේ වාසි හා අවාසි විස්තර කරන්න.

ශාකවල ලිංගික පුජනනයේ වාසි

01. ~~ජනනය~~ නිපදවීමේ දී උෂ්ණත්වය සිදුවේ.
02. එවිට වර්ණදේහ අහඹු ලෙස විදුක්ත වීම/ ස්වාධීන සංරචනය
03. සහ සමජාතීය වර්ණදේහ අතර ප්‍රවේණික ද්‍රව්‍ය හුවමාරු වීම/ අවතරණය සිදුවේ.
04. එමනිසා ප්‍රවේණික ද්‍රව්‍ය මිශ්‍ර වී
05. නව ජාන සංකලන ඇතිවී
06. ප්‍රවේණික ප්‍රභේදන ඇතිකරයි./ නව ලක්ෂණ ඇති කරයි.
07. එමගින් පරිණාමයට ඉඩ සැලසේ.
08. දුහිතාන්ත (දෙමව්පියන්ගෙන් ආවේණික වූ) අනන්‍ය ජාන සංකලන ඇතිවේ.
09. බිජ නිපදවීම,
10. ~~ඉහල~~ දුහිතා ජීවිතයේ ව්‍යාප්තිය පහසු කරයි.
11. බිජ සුජනකතාවය නිසා සුදුසු පරිසර තත්ව ඇතිවනතුරු බිජ ප්‍රරෝහණය වළකියි./ පමාවේ.

ශාකවල ලිංගික පුජනනයේ අවාසි

12. ජනකයන් දෙදෙනෙකු/ දෙමව්පියන් දෙදෙනෙකු/ ජන්මාණු දෙවර්ගයක් අවශ්‍ය වේ..
13. (ජනිතයෙකු නිපදවීමට) දිගුකාලයක් ගතවේ.
14. (සම්පත් පිළිබඳ සැලකූවිට) වැයවීම අධිකයි.
15. පරාගන කාරක හෝ පරාගන යන්ත්‍රණ/ බාහිර කාරක අවශ්‍ය වේ./ වියහැක.

ශාකවල අලිංගික පුජනනයේ වාසි

16. තනි ජනකයෙක්/ තනි මව් ජීවියෙක් පමණක් අවශ්‍යය.
17. පුජනනය සඳහා වැඩි අවස්ථා සංඛ්‍යාවක් ලබාදෙයි./ වේගයෙන් ගුණනය වේ.
18. පරාගණය සඳහා විශේෂ යන්ත්‍රණ අවශ්‍ය නොවේ.
19. ප්‍රවේණිකව සර්වසම දුහිතා ජීවිත නිපදවේ. / 070
20. හිතකර ලක්ෂණ සුරක්ෂිත වේ.

ශාකවල අලිංගික පුජනනයේ අවාසි

21. (සුදුසු ස්ථාන නොමැතිවීමෙන්) ප්‍රචාරක/ ~~විසා~~ බොහොමයකට වර්ධනය වී/ ප්‍රරෝහණය වී ජනිතයින් නිපදවීමට නොහැකි වේ.
22. සම්පත් නාස්ති වේ/ වැය අධිකයි
23. (ප්‍රවේණික) ප්‍රභේදන නැත.
24. පරිණාමයට උපකාර නොවේ.

b) ශාකවලට අදාලව පරම්පරා ප්‍රකාශවර්තනය පැහැදිලි කරන්න.

01. (ශාකයක ජීවන චක්‍රයේ) ද්විගුණ බීජාණුශාක පරම්පරාවක් හා ඒකගුණ ජන්මාණුශාක පරම්පරාවක් මාරුවෙන් මාරුවට ඇතිවීම
02. ද්විගුණ බීජාණු ශාකය බීජාණු නිපදවයි.
03. ඒ උෞනන විභාජනය මඟිනි
04. බීජාණු ඒකගුණය.
05. බීජාණු ප්‍රරෝහනය වී
06. අනුනනයෙන් බෙදී
07. ජන්මාණු ශාකය නිපදවයි.
08. එය ජන්මාණු නිපදවයි.
09. ඒවා ඒකගුණයි.
10. ජන්මාණු 2ක් එක් වී/ සංසේචනය වී,
11. යුක්තානුව සාදයි.
12. එය ද්විගුණයි.
13. යුක්තානුව අනුනනයට ලක්වී
14. කලලය සාදයි.
15. එයින් බීජාණු ශාකය ඇතිවේ/ විකසනය වෙයි
16. පරිණාමයේදී බීජාණු ශාක පරම්පරාව ප්‍රමුඛ වේ/ ජන්මාණු ශාක පරම්පරාව ව්‍යාප්ත වී ඇත.

$24 + 16 = 40$

මතරුම $38 \times 04 =$ ලකුණු **152**

උපරිම ලකුණු **150**

7. a) මානව සෞඛ්‍යයේදී ක්ෂුද්‍රජීවීන්ගේ වැදගත්කම සාකච්ඡා කරන්න.

01. සමහර ක්ෂුද්‍රජීවීන් හානිකර වේ/ ව්‍යාධිජනක වේ.
02. සමහරක් අවස්ථාවන්හිදී ව්‍යාධිජනකය වේ.
03. ඔවුන් ආසාදන ඇති කරන්නේ පටක හානියක්/ කුඩාලයක් ඇතිවූ විට හෝ
04. දේහයේ සාමාන්‍ය ප්‍රතිරෝධය අඩුවූ විටදීය.
05. (සමහරුන් විභව ව්‍යාධිජනකයන් ලෙස
06. ආසාදන රෝග/ ආසාදන ඇතිකරයි.
07. ඔවුන්ගෙන් සමහරක් ප්‍රචණ්ඩ වේ.
08. උදා :- පැපොල වයිරසය *ඉ.ග්. ජනමාල ආනුභවිතානාල චෝලරා ව්‍යාධිජනක*
09. (සමහරු) දූෂක නිපදවති. *ක්ෂුද්‍රජීවී*
10. උදා :- *Vibrio cholerae/ Corynebacterium diphtheriae/ Clostridium tetani/ Salmonella typhi*
11. ව්‍යාධිජනකයන් (රෝග හටගැන්වීම සඳහා) සාමාන්‍යයෙන් නිශ්චිත ප්‍රවේශ මාර්ගයට විශේෂණය වී/ හැඩගැසී ඇත.
12. ඒ ආමාශ ආන්ත්‍රික මාර්ගය තුළින්
13. උදා :- *Salmonella typhi/ Vibrio cholerae/ Shigella sp/ පෝලියෝ වෛරසය/ Escherichia coli / E. coli*
14. හෝ ශ්වසන මාර්ගය තුළින්
15. eg :- *Mycobacterium tuberculosis/ Corynebacterium diphtheriae/ Bordetella pertussis/ මික්සෝ වෛරසය*
16. හෝ මොනුලිංගික මාර්ගය තුළින්
17. උදා :- *Treponema pallidum/ Neisseria gonorrhoea/ HIV/ E.coli*
18. හෝ සම මත ඇති කුඩාල මගිනි.
19. උදා :- *Clotridium tetani / Leptospira/ ධබ්බො වෛරසය /HIV.*
20. (සමහරු) (මිනිසාගේ සෞඛ්‍යට) වාසිදායක වේ.
21. උදා :- ලැක්ටික් අම්ල බැක්ටීරියා/ යෝනි මාර්ගයේ වෛසන බැක්ටීරියා මගින් නිපදවන ලැක්ටික් අම්ලය නිසා බොහෝ ව්‍යාධිජනකයන්ට අහිතකර පරිසරයක් ඇතිවේ.
22. (සමහර) ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් එන්නත් නිපදවීම සඳහා භාවිතා කරයි.
23. උදා :- ~~B.C. පිපිනිත/ පෝලියෝ වෛරසය~~
24. සමහර ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ප්‍රතිජීවක නිපදවීමට භාවිතා කරයි.
25. උදා :- ~~සෙප්ටලිස්~~ *Penicillium / Streptomyces*

~~සමහර ආන්ත්‍රික ක්ෂුද්‍රජීවීන් විටමින් නිපදවයි.~~ *Streptomyces*

26. සමහර ආන්ත්‍රික ක්ෂුද්‍රජීවීන් විටමින් නිපදවයි.

b) දිලීරවල ආර්ථික වැදගත්කම විස්තර කරන්න.

01. (සමහර)(විෂමපෝෂී/ මෘතෝපජීවී) දිලීර ආහාර නරක්වීම සිදුකරමින්
02. උදා:- *Mucor*
03. (සමහර)(ව්‍යාධිජනක) දිලීර ශාකවලට රෝග සාදමින්
04. ආර්ථිකව අවාසි ඇතිකරයි/ ආර්ථික වාසි අඩු කරයි.
05. (සමහර)දිලීර ගෘහභාණ්ඩ/ දැවමය භාණ්ඩ දිරාපත් කරයි.
06. (සමහර)දිලීර ආහාර ලෙස භාවිතා කරයි. *[ආහාර ප්‍රතිප්‍රයෝජනීය ජීව විද්‍යාව]*
07. උදා :- හකු/ *Pleurotus/ Agaricus/ Lentinus* *[yeast / Saccharomyces]*
08. (සමහර)දිලීර/ මධ්‍යසාර/ මධ්‍යසාරීය පාන/ පාන්/ බේකරි නිෂ්පාදන සඳහා භාවිතා කරයි.
09. උදා :- *Saccharomyces cerevisiae* *[yeast]*
10. (සමහර)දිලීර ප්‍රතිජීවක නිපදවීමට භාවිතා කරයි.
11. උදා :- *Penicillium notatum/ Penicillium chrysogenum*
12. (සමහරක්)ජන්සයිම නිපදවීමට භාවිතා කරයි.
13. eg:- *Aspergillus niger/ Saccharomyces cerevisiae/ Rhizopus(sp)* *[Aspergillus oryzae]* *[yeast]*
14. (සමහරක්)කොම්පෝස්ට් නිපදවීමට/ කසල ප්‍රතිචක්‍රීකරණයේදී භාවිතා කරයි. *[කෘෂි]*

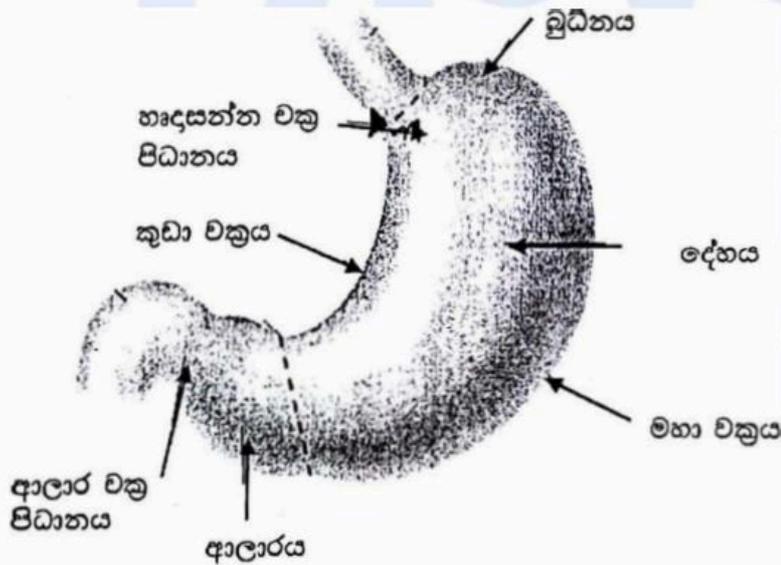
26 + 14 = 40
 ඔනෑම 38 x 4 = 152
 උපරිම ලකුණු 150

9-4

01. ප්‍රෝටිස්ටාවන් ස්වයංපෝෂී හෝ
02. විෂමපෝෂී විය හැක.
03. ස්වයංපෝෂී පෝෂණයේදී කාබනික ප්‍රභවය වන්නේ අකාබනික කාබන්ය/ CO₂
04. සමහර ප්‍රෝටිස්ටාවන් ප්‍රභාස්වයංපෝෂී වේ.
05. ඔවුන්ගේ ශක්ති ප්‍රභවය වන්නේ ආලෝකයයි.
06. උදා :- ක්ලෝරොගයිටා, / *Chlamydomonas* / හරිත ප්‍රේණි
07. රොඩොගයිටා, / *Rhodospirillum rubrum* / රතු ප්‍රේණි
08. පියොගයිටා, / *Sargassum* / ^{සුදානමය} *Chrysophyta* / *Prasinophyta* / ^{හරිත}
09. විෂමපෝෂී පෝෂණයේදී කාබන් ප්‍රභවය කාබනික වේ.
10. සමහර විෂමපෝෂී ප්‍රෝටිස්ටාවන් සත්ත්ව සදාශ්‍රය වේ.
11. ඔවුන් ආහාර අධිභුක්තය
12. ජීරණය
13. (පෝෂක) අවශෝෂනය
14. ස්වීකරණය සහ
15. (ජීරණය නොවූ ද්‍රව්‍ය) පහකිරීම කරයි.
16. උදා:- පිලියොපොරා/ *Paramecium*
17. රයිසොපෝඩා/ *Amoeba*
18. සමහර ප්‍රෝටිස්ටාවන් සහජීවී වේ.
19. ඔවුන් පෝෂක ලබාගන්නේ වෙනත් ජීව විශේෂයන් සමඟ සංගම් පවත්වමින්/ ජීව විශේෂ දෙකක් එකට ජීවත්වෙමින්ය.
20. සමහරු (සහජීවී ප්‍රෝටිස්ටාවන්) පරපෝෂී වේ.
21. උදා:- *Plasmodium*
22. සමහරු අනෝන්‍යාධාරක වේ.
23. උදා:- ලයිකනවල ආල්ගී

b) මිනිස් ආමාශයේ දළ ව්‍යුහය විස්තර කරන්න.

01. J හැඩැති.
02. (උදර කුහරයේ පිහිටන) ජේශිමය මල්ලකි. විස්තාරනය වූ මල්ලකි./ මඩියකි.
03. එහි අවිදුරව/ අවිදුර අන්තය අන්තශ්‍රෝතය සමඟ සන්නිතකය/ සම්බන්ධ වේ.
04. ඒ හෘදසන්න වක්‍රපිධානය/ විවරය මගිනි.
05. විදුරව ග්‍රහණීය සමඟ සන්නිතක/ සම්බන්ධ වේ/ *ඉරිදි අන්ත*
06. ඒ අලාර විවරය මගිනි./ *හෘදය*
07. එය අලාර වක්‍ර පිධානය මගින් (පාලනය වේ.)
08. එය බුධිනය
09. දේහය සහ
10. ආලාරය ලෙස බෙදේ.
11. ආමාශයේ කුඩා වක්‍රයක් සහ විශාල වක්‍රයක් ඇත.
12. පිටත පෘෂ්ඨය සුමටය. *ඉරිදි*
13. ඇතුළත පෘෂ්ඨය නැමිම් ඇතිකරයි/ රූගේ ඇත.

රූප සටහන සම්පූර්ණයෙන් නම් කළ නිවැරදි රූප සටහන = 07

අර්ධ වශයෙන් නම් කළ නිවැරදි රූප සටහන = 03

නම් නොකළ රූප සටහන = 00

ලකුණු $23 + 13 = 36 \times 4 = 144$

රූප සටහන = 7

151

09. a) හාඩ්-වයිත්බර්ග් සමතුලිතතාව විස්තර කරන්න.

හාඩ්-වයිත්බර්ග් සමතුලිතතාවයෙන් ප්‍රකාශවන්නේ,

01. (වෙනත් පරිණාමික බලපෑමක් රහිත විට) (පරිපූර්ණ) ගහනයක පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට ඇලීල/ ප්‍රවේණි දර්ශ සංඛ්‍යාතය නියතව පවතී. මෙය පවතින්නේ සමහර උපකල්පන යටතේය/ මෙය සම්පූර්ණවිමට සමහර තත්ත්ව අවශ්‍ය වේ.
02. ගහනයේ ප්‍රමාණය (ඉතා) විශාලය./ සීමාරහිතයි.
03. අහඹු සංවාසය සිදුවේ. / $\frac{1}{N} \rightarrow 0$
04. විකෘති ඇති නොවේ.
05. ආගමනය හා විගමනය නොවේ/ (ගහණය තුලට හෝ ඉන් පිටතට) පර්යන්තය නොවේ./ සංවෘත ගහණයකි.
06. (ස්වාභාවික) වරණය නොවේ.
07. ඉහත උපකල්පන වලින් අපගමන වූ විට/ ඉහත උපකල්පන තත්ව සම්පූර්ණ නොවූනවිට ඇලීල/ ප්‍රවේණි දර්ශ සංඛ්‍යාතය වෙනස් වේ./ ජාන ගලනය සිදුවේ.
08. එය පරිණාමයට හේතු වේ.

b) (i) AB රුධිර ගණය සහිත මවකගේ සහ A රුධිර ගණය සහිත පියෙකුගේ දරුවන්ට රුධිරගණ ප්‍රවේණිගතවන ආකාරය විස්තර කරන්න.

නිසා නිසා හැකිවේ

01. මවගේ ප්‍රවේණිදර්ශය (AB රුධිරගණය ඇති බැවින්) $I^A I^B$ වේ.
02. පියාගේ ප්‍රවේණි දර්ශය $I^A I^A$)
03. හෝ $I^A I^0 / I^A i$ වේ.
04. මවගේ ජන්මාණු I^A
05. සහ I^B වේ.
06. ඒ 50% බැගින්. / 1:1 අනුපාතයෙනි.
07. පියාගේ ප්‍රවේණි දර්ශය $I^A I^A$ වනවිට සියළුම ජන්මාණු I^A වේ.
08. එවිට දරුවන්ගේ ප්‍රවේණිදර්ශ විය හැක්කේ $I^A I^A$
09. සහ $I^A I^B$ ය.
10. ඒ 1:1 අනුපාතයෙනි/ 50% බැගින්
11. ඔවුන්ගේ රුපානු දර්ශ/ රුධිර ගණ A
12. හා AB වේ.
13. ඒ 1:1 අනුපාතයෙනි./ 50% බැගින්
14. පියාගේ ප්‍රවේණි දර්ශය $I^A I^0 / I^A i$ නම් ජන්මාණු I^A
15. සහ I^0/i වේ.
16. ඒ 50% බැගින් / 1:1 අනුපාතයෙනි.

17. එවිට දරුවන්ගේ ප්‍රවේණි දර්ශ $I^A I^A$,
18. $I^A I^B$
19. $I^A I^O / I^A i$
20. සහ $I^B I^O / I^B i$ වේ.
21. ඒ 1:1:1:1 අනුපාතයෙනි./ 25% බැගින්.
22. දරුවන්ගේ රුපානු දර්ශ/ රුධිර ගණ A, AB සහ B ය.
23. ඒ 2:1:1 අනුපාතයෙනි.

• රූප සටහන මගින් ඉහත කරුණු ප්‍රකාශ කර සහ නිවැරදි වචන යොදා ඇත්නම් ලකුණු ලබාදෙනු ලැබේ.

(ii) ABO රුධිර ගණ ප්‍රවේණිය මෙන්වලිය ප්‍රවේණියෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න.

01. මෙන්වලිය ප්‍රවේණියේදී ලක්ෂණයක් පාලනය කරන්නේ/ආවේණිගත වන්නේ ජානයක ඇලීල දෙකක් මගිනි.
02. ABO රුධිරගණ ඇලීල 3ක් මගින් පාලනය/ ආවේණිගත වේ. /
03. මෙම ඇලීල I^A , I^B සහ I^O/i වේ. *අනු ආලේ නිවෙ*
04. මෙන්වලිය ආවේණියේදී එක් ඇලීලයක් අනෙක් ඇලීලයට (නිලීන) ප්‍රමුඛ වේ. *නිවෙ යුග්මය නිවෙ*
05. රුපානු දර්ශයේදී ප්‍රමුඛ ලක්ෂණය ප්‍රකාශ වේ.
06. ABO රුධිරගණවලදී I^A සහ I^B සහ ප්‍රමුඛ වේ.
07. (I^A සහ I^B ඇලීල දෙකම ඇතිවිට) රුපානු දර්ශයේදී A සහ B ලක්ෂණ දෙකම ප්‍රකාශ වේ.

8 + 23+7 = 38
 38 x 4 = 152
 උපරිම ලකුණු 150

10. පහත ඒවා පිළිබඳව කෙටි සටහන් ලියන්න.

a) මිනිසාගේ වසා පද්ධතිය

01. වසා පද්ධතිය සමන්විත වන්නේ පයෝලය නාලිකා,
02. වසා කේශනාලිකා, *2. a. නො මාගින්*
03. වසා ගැටිති,
04. විසරිත වසා පටක,
05. වසා අවයව/ ජලිතාව/ තයිමස,
06. සහ ඇට මිදුළු වලිනි.
07. එය වසා පරිවහනය කරයි.
08. වසා කේශනාලිකා අන්ධව ආරම්භ වේ./ කෙලවරක් අන්ධයි
09. ඒවා (සම්බන්ධ වී) විශාල වසා වාහිනී සාදයි.
- 10. ඒවා (එක්වී) විශාල වසා ප්‍රණාල දෙකක් සාදයි. *උදාහරණයක් ලෙස ජලිතාව*
11. ~~මේ අනුභවය ප්‍රණාලය සහ~~ *මේ අනුභවය ප්‍රණාලය සහ*
12. උරස් ප්‍රණාලයයි. *12. උරස් ප්‍රණාලය සහ*
13. ආසන්න පේශිවල සංකෝචනයෙන් සහ
14. විශාල ධමනිවල ස්පන්දනය නිසා වසා තරලය පරිවහනය වේ.
15. වසා පද්ධතිය මගින් විශිෂ්ට හා විශිෂ්ට නොවන ප්‍රතිශක්ති ප්‍රතිචාර දක්වයි/ ප්‍රතිශක්තිය ඇතිකරයි.
16. මේද / මේද ද්‍රාවී ද්‍රව්‍ය (Vit A, D, E, K වැනි උදාහරණයක් පිළිගත හැකිය) අවශෝෂණයට දායක වේ

b) පේශි සංකෝචනයේ සර්පන සූත්‍රිකා වාදය

01. ~~මෙම වාදය මගින් පේශි සංකෝචන ශාන්තරණය සාදයි.~~
02. (මෙම වාදයට අනුව පේශි සංකෝචනයේදී) සිහින් ඇක්ටින් සූත්‍රිකා ගණකම්/ මහත මයොසින් සූත්‍රිකා මත ලිස්සා යාම සිදුවේ.
03. මයොසින් සූත්‍රිකා හිසක් සහිතයි.
04. ඇක්ටින් සූත්‍රිකාවල බන්ධන ප්‍රදේශ/ ස්ථාන සහිතයි.
05. කංකාල පේශි තන්තුවකට ස්නායු ආවේගයක් ළඟාවූ විට (ස්නායු-පේශි සන්ධියක් හරහා)
06. සාකොප්ලාස්මීය ජාලිකාව මගින් Ca^{+2} නිදහස් වේ.
07. Ca^{+2} ඇක්ටින් සූත්‍රිකාවල ඇති බන්ධන ප්‍රදේශ නිරාවරණය කරයි.
08. මයොසින් හිස් මෙම බන්ධන ප්‍රදේශ/ ස්ථානවලට සම්බන්ධ වී
09. (ඇක්ටින්-මයොසින්) හරස් සේතූ සාදයි.
10. මේ සඳහා ATP ශක්තිය සැපයේ./ ATP අවශ්‍යයි. *මෙහි අවශ්‍යතාව ATP අවශ්‍යවේ.*

11. (සක්‍රීය වූ විට) මින් හරස් සේකු (ඇක්ටිව්-මයොසින්) (සාකොමියරයේ) මධ්‍ය දෙසට/ ඇතුළට නැමී
12. කෙටි ප්‍රබල (බල) පහරක් ඇතිකර
13. අනුයාත (බල) පහර ගණනාවක් නිසා පේශී තන්තුව/ සාකොමියරය සංකෝචනය වේ.
14. මෙවිට ඇක්ටිව් සූත්‍රිකා සාකොමියරයේ මධ්‍ය දෙසට ලිස්සා යයි.
15. I පටිය සහ
16. H කලාපය කෙටි වේ.
17. A පටියේ දිග වෙනස් නොවේ.

c) ඖසෝන් ස්ථරය ක්ෂයවීම

01. ඖසෝන් ස්ථරය ක්ෂයවීම සිදුවන්නේ ක්ලෝරෝප්ලූරොකාබන්/ CFC නිදහස් වීම නිසාය.
02. මෙය නිදහස් වන්නේ ශීතකරණ, වායු සමන යන්ත්‍ර හා විසරන ප්‍රවාහක/ එයරොසෝල මගිනි.
03. මේ නිසා (හිරුගෙන් පැමිණෙන) අහිතකර පාරජම්බුල කිරණ (UV කිරණ) පෘථිවියට පැමිණීම වැඩිවේ.
04. මේ නිසා ඇස්වල සුද ඇතිවේ/ සුද ඇතිවීමේ (අවදානම) වැඩිවේ.
05. සමේ පිළිකා ඇතිවේ./ පිළිකා ඇතිවීමේ අවදානම වැඩිවේ.
06. හෝග අස්වැන්න/ එලදාව අඩුවේ.
07. ඒ ප්‍රභාසංස්ලේශනයට බාධා වීම නිසාය.

16 + 17 + 07 = 40
 ඕනෑම 38 x 4 = 152
 උපරිම ලකුණු 150